
VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2014)0059

EL ja 2015. aasta järgne ülemaailmne arenguraamistik

Euroopa Parlamendi 25. novembri 2014. aasta resolutsioon Euroopa Liidu ja 2015. aasta järgse ülemaailmse arenguraamistiku kohta (2014/2143(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ÜRO 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni,
- võttes arvesse 2014. aasta juulis vastu võetud ÜRO säästva arengu eesmärkide avatud tööühma aruannet,
- võttes arvesse 8. augustil 2014. aastal vastu võetud säästva arengu rahastamise valitsustevahelise ekspertkomisjoni aruannet,
- võttes arvesse 2014. aasta juulis avaldatud säästva arengu kõrgetasemelise poliitilise foorumi ministrite deklaratsiooni,
- võttes arvesse ÜRO 2014. aasta aruannet aastatuhande arengueesmärkide kohta,
- võttes arvesse 2014. aasta aprillis Mexicos toimunud ülemaailmse tõhusa arengukoostöö partnerluse kõrgetasemelise kohtumise lõppdokumenti,
- võttes arvesse 1995. aasta septembris Pekingis neljandal ülemaailmsel naiste konverentsil vastu võetud deklaratsiooni ja tegevuskava ning järgnenud lõppdokumente,
- võttes arvesse 1994. aastal Kairos rahvusvahelisel rahvastiku ja arengu konverentsil vastu võetud tegevuskava ning hilisemat 20 aasta tegevuskava läbivaatamist,
- võttes arvesse ÜRO 18. detsembri 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta,
- võttes arvesse ÜRO aruannet „Gender Chart 2012”, kus hinnatakse aastatuhande kaheksa arengueesmärgi täitmisel soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas tehtud edusamme,

- võttes arvesse ÜRO 1992. aasta keskkonna ja arengu konverentsi tulemusi ning selle jätkuna 20.–22. juunil 2012. aastal Brasiilias Rio de Janeiros toimunud ÜRO säästva arengu konverentsi aruannet,
- võttes arvesse ÜRO Arenguprogrammi 2014. aasta inimarengu aruannet „Jätkuv inimareng. Nõrkuste vähendamine ja vastupanuvõime tekitamine”,
- võttes arvesse ÜRO väljapaistvate isikute kõrgetasemelise töörühma 2013. aasta mais avaldatud aruannet 2015. aasta järgse arengukava kohta,
- võttes arvesse 20.–22. juunil 2012. aastal Brasiilias Rio de Janeiros toimunud ÜRO säästva arengu konverentsi aruannet,
- võttes arvesse ÜRO süsteemi töörühma ÜRO 2015. aasta järgset arengukava käsitlevat, 2012. aasta juunis ÜRO peasekretärile esitatud aruannet pealkirjaga „Teeme tõeks tuleviku, mida me kõigi jaoks soovime”,
- võttes arvesse resolutsiooni „Lubaduse täitmine: ühisel jõul saavutame aastatuhande arengueesmärgid”, mille ÜRO Peaassamblee võttis vastu aastatuhande arengueesmäärke käsitleval kõrgetasemelisel täiskoguistungil 2010. aastal toimunud 65. istungjärgu ajal,
- võttes arvesse vähim arenenud riike käsitlevat Istanbuli tegevuskava aastateks 2011–2020,
- võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni toiduainetega kindlustamatust käsitlevat aruannet,
- võttes arvesse 2011. aasta detsembris Busanis abi tulemuslikkusele pühendatud kõrgetasemelisel foorumil vastu võetud deklaratsiooni ja tegevuskava,
- võttes arvesse ÜRO Arenguprogrammi (UNDP) aruannet „Pooltel teel aastatuhande arengueesmärkide täitmisele”, mis avaldati 2010. aasta jaanuaris,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja inimõiguste õigusraamistikku,
- võttes arvesse ÜRO süsteemi töörühma tööd ÜRO 2015. aasta järgse arengukava koostamisel, mida juhtisid ühiselt ÜRO majandus- ja sotsiaalosakond (UN DESA) ja UNDP kõigi ÜRO asutuste toetusel ja asjaomaste sidusrühmadega konsulteerides,
- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni 24. mai 2008. aasta ülemaailmset rahvatervise, innovatsiooni ja intellektuaalomandi strateegiat ja tegevuskava,
- võttes arvesse abi tulemuslikkust käsitlevat Pariisi deklaratsiooni ja Accra tegevuskava,
- võttes arvesse ÜRO 1986. aasta arenguõiguse deklaratsiooni,
- võttes arvesse ELi tegevusjuhendit vastastikuse täiendavuse ja tööjaotuse kohta

arengupoliitikas¹,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 7, milles kinnitatakse, et EL „tagab erinevate poliitikavaldkondade ja meetmete kooskõla, võttes arvesse kõiki oma eesmäärke”,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208, milles sätestatakse, et „liit võtab arengukoostöö eesmäärke arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arengumaid”,
- võttes arvesse komisjoni 2. juuni 2014. aasta teatist „Inimväärne elu kõigile: nägemusest ühise tegutsemiseni” (COM(2014)0335),
- võttes arvesse komisjoni 13. mai 2014. aasta teatist „Erasektori rolli tugevdamine kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu saavutamisel arenguriikides” (COM(2014)0263),
- võttes arvesse komisjoni talituste 30. aprilli 2014. aasta töödokumenti pealkirjaga „ELi arengukoostöö õiguspõhine käsitlus, mis hõlmab kõiki inimõigusi” (SWD(2014)0152),
- võttes arvesse komisjoni 27. veebruari 2013. aasta teatist „Inimväärne elu kõigile: vaesuse kaotamine ja maailmale säästva tuleviku tagamine” (COM(2013)0092),
- võttes arvesse komisjoni 12. septembri 2012. aasta teatist „Demokraatia ja säästva arengu juured: Euroopa koostöö kodanikuühiskonnaga välissuhete valdkonnas” (COM(2012)0492),
- võttes arvesse komisjoni avalikke konsultatsioone, mis toimusid 15. juunist kuni 15. septembrini 2012 ja mille eesmärk oli ette valmistada ELi seisukohta „Liikumine 2015. aasta järgse arenguraamistiku suunas”,
- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldust Euroopa Liidu arengupoliitika kohta pealkirjaga „Euroopa konsensus”²,
- võttes arvesse komisjoni 12. aprilli 2005. aasta teatist „Poliitikavaldkondade seostatus arenguga” (COM(2005)0134) ning 14. mail 2012 toimunud välisasjade nõukogu 3166. kohtumise järeldusi pealkirjaga „ELi arengupoliitika mõju suurendamine: muutuste kava”,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrust (EL) nr 233/2014, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend aastateks 2014–2020³,
- võttes arvesse oma 2. aprilli 2014. aasta soovitusi nõukogule ÜRO Peaassamblee 69. istungjärgu kohta⁴,

---

¹ Nõukogu 15. mai 2007. aasta järeldused 9558/07.

² ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

³ ELT L 77, 15.3.2014, lk 44.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0259.

- võttes arvesse oma 2. aprilli 2014. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus Euroopa arenguaasta (2015) kohta¹,
  - võttes arvesse oma 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni aastatuhande arengueesmärkide ja 2015. aasta järgse raamistiku kindlaksmääramise kohta²,
  - võttes arvesse välisasjade nõukogu 19. mai 2014. aasta järeldusi ELi arengukoostöö õiguspõhise käsituse kohta, mis hõlmab kõiki inimõigusi,
  - võttes arvesse välisasjade nõukogu 12. detsembri 2013. aasta järeldusi vaesuse kaotamise ja säästva arengu rahastamise kohta pärast 2015. aastat,
  - võttes arvesse AKV-ELi 20. juuni 2014. aasta ühisdeklaratsiooni 2015. aasta järgse arengukava kohta,
  - võttes arvesse üldasjade nõukogu 25. juuni 2013. aasta järeldusi 2015. aasta järgse üldise tegevuskava kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse arengukomisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust (A8-0037/2014),
- A. arvestades, et 2000. aastal tulid kõik asjaomased sidusrühmad kokku ja püstitasid aastatuhande arengueesmärgid, et saavutada 2015. aastaks konkreetseid tulemusi arengu toetamise ja vaesuse kaotamise valdkonnas;
- B. arvestades, et aastatuhande arengueesmärgid on suurendanud teadlikkust ülemaailmsest vaesusest kui kiiret lahendamist vajavast probleemist ja ülemaailmse tegutsemise esmatähtsast eesmärgist; arvestades, et aastatuhande arengueesmärgid on täidetud erineval määral ning selgeid positiivseid tulemusi on saavutatud äärmise vaesuse kaotamisel, võitluses malaaria ja tuberkuloosi vastu, joogivee kättesaadavuse parandamisel ning laste algkooli registreerimisel ilmneva ebavõrdsuse vähendamisel; arvestades, et aastatuhande arengueesmärkide teatavaid puudusi tuleb 2015. aasta järgse raamistiku kindlaksmääramisel täielikult käsitleda;
- C. arvestades, et praeguste aastatuhande arengueesmärkide täitmisel tehtud edusammude hindamine näitas, et otsustavalt tähtis on luua uues raamistikus tugev seos vaesuse kaotamise, ebavõrdsuse vähendamise ning säästva arengu edendamise vahel ja määrata ühtsed ning üldised, diferentseeritud lähenemisega sihid;
- D. arvestades, et prognooside järgi kasvab maailma linnade elanikkond praeguselt 3,6 miljardilt rohkem kui kuue miljardini ja suurimatest linnadest saavad üle 100 miljoni elanikuga hiidlinnad; arvestades, et liigne linnastumine takistab säästlikku arengut kõigis selle aspektides;
- E. arvestades, et 1994. aastal Kairos toimunud rahvusvahelisel rahvastiku ja arengu konverentsil nõuti juurepääsu tagamist reproduktiiv- ja seksuaaltervishoiuteenuste, kaasa arvatud pereplaneerimine; tuletab sellega seoses meelde, et 2013. aastal suri

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0269.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0283.

raseduse ja sünnituse ajal hinnanguliselt 289 000 naist; tuleb meelde viiendat aastatuhande arengueesmärki ja seda, et naistel peab olema juurdepääs tõhusatele rasestumisvastastele vahenditele ja pereplaneerimisele, sest see võimaldaks emade suremust peaaegu kolmandiku võrra vähendada;

- F. arvestades, et vaesuse vähendamine on ebaühtlane ja riikidevaheline ning -sisene ebavõrdsus, mis on suurenenud nii arenenud kui ka arenguriikides, on tõsine probleem, eriti väikeste ja keskmiste tuludega riikides; arvestades, et 1,5 miljardit inimest elab vaesuses ning puuduliku tervishoiu, hariduse ja elatustaseme tingimustes, eelkõige konfliktidest mõjutatud ja ebakindlates riikides;
- G. arvestades, et arengupüüdlusi takistavad endiselt ägedad konfliktid ja humanitaarkriisid; arvestades, et sõjalised konfliktid ja kriisid tabavad naisi rängemalt;
- H. arvestades, et vajatakse täiendavaid pingutusi nälgivate inimesta arvu vähendamiseks poole võrra, sest praegu kannatab alatoitluse all 162 miljonit last; arvestades, et varjatud nälga võib defineerida kui mikrotoitainete puudust, mis võib põhjustada pöördumatuid tervisekahjustusi ja sotsiaalmajanduslikke tagajärgi ning on seotud inimeste tootlikkuse vähenemisega;
- I. arvestades, et 2014. aasta on rahvusvaheline perepõllumajanduse aasta;
- J. arvestades, et 1986. aasta arenguõiguse deklaratsioonis on arengut nimetatud põhiliseks inimõiguseks; arvestades, et deklaratsioonis võetakse omaks inimõigustel põhinev käsitlus, mis tähendab kõigi inimõiguste (majanduslikud, sotsiaalsed, kultuurilised, kodaniku- ja poliitilised õigused) realiseerimist; arvestades, et deklaratsioonis kohustatakse ühtlasi tugevdama rahvusvahelist koostööd;
- K. arvestades, et kliimamuutus ja keskkonna seisundi halvenemine raskendavad vaesuse vähendamist ja suurendavad haavatavust, sest paljud arenguriigid sõltuvad endiselt põllumajandusest ja kliimatundlikest loodusvaradest ning ei suuda kliimaga seotud ohte hallata; arvestades, et on vaja kiiresti vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid ning saavutada loodusvarade õiglasem ja säästvam majandamine ja haldamine;
- L. arvestades, et edusammud tervisega seotud aastatuhande arengueesmärkide täitmisel põhinevad suurel määral aastate eest tehtud investeeringutel teadus- ja arendustöösse; arvestades, et intellektuaalomandiõigused ei tohiks takistada juurdepääsu mõistliku hinnaga ravimitele;
- M. arvestades, et põlvkonnalt teisele ülekanduva vaesuse ja ebavõrdsuse kaotamise üks oluline eeldus on võimaldada igal lapsel, noorel ja täiskasvanul saada võimalikult kvaliteetset haridust ja koolitust;
- N. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamisel ei ole erilist edu saavutatud; arvestades, et naised kogevad sageli diskrimineerimist ja vägivalda;
- O. arvestades, et kõikjal maailmas on naised ja tütarlapsed äärmises vaesuses elavate inimeste seas enamuses ning arvestades, et sooline võrdõiguslikkus ja naiste õigused on 2015. aasta järgse ülemaailmse arenguraamistiku eduks vajalik eeltingimus; arvestades, et iga päev sureb maailmas hinnanguliselt 800 naist raseduse või sünnituse komplikatsioonide tõttu; arvestades, et 1994. aastal Kairos toimunud rahvusvahelisel

rahvastiku ja arengu konverentsil nõuti juurdepääsu tagamist reproduktiiv- ja seksuaaltervishoiuteenustele, mis võib aidata elusid päästa;

- P. arvestades, et üle poole rändajatest moodustavad naised;
- Q. arvestades, et Aafrika ekspordib ebaseaduslike rahavoogude kaudu maailma tunduvalt rohkem kapitali kui ta rahvusvahelise abi ja rahaülekannete näol saab;
- R. arvestades, et uus säästva arengu raamistik võimaldab tagada kodanikuühenduste, kohalike omavalitsuste ja parlamentide laialdase kaasamise;
- S. arvestades, et maailma rahvastiku kasvule reageerimiseks tuleb luua rohkem uusi inimväärseid töökohti; arvestades, et erasektor on tähtis töökohtade looja nii arenenud kui arenguriikides ja võib seega vaesuse vähendamisele palju kaasa aidata, kui on olemas selged vastutusmehhanismid ja täidetakse rahvusvahelisi sotsiaalkaitse eeskirju;
- T. arvestades, et abi on vaesuse vähendamisel endiselt väga oluline, aidates arenguriikides olukorda muuta;
- U. arvestades, et riigisiseste ressursside kaasamine on vaesuse ja ebavõrdsuse vastase võitluse tähtis koostisosa;
- V. arvestades, et EL ja selle liikmesriigid on suurimad arenguabi andjad ja peaksid seega jääma ÜRO egiidi all toimuvate läbirääkimiste järgmise vooru juhtivaks jõuks, edendades eelkõige inimõigustel põhinevat lähenemist, mis lähtub võrdõiguslikkusest, mittediskrimineerimisest, osalemisest ning raamistiku kujundamisse ja rakendamisse kaasamisest;
- W. arvestades, et nõukogu 2014. aasta detsembri kohtumise järeldustes sõnastatakse sidusad põhimõtted ja läbirääkimisstrateegia peajooned;
- X. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 on öeldud, et ELi arengupoliitika põhieesmärgiks on vaesuse vähendamine, ning samas artiklis sätestatakse poliitikavaldkondade arengusidusus;

I. ÜRO aastatuhande arengueesmärgid – hinnang ja uued ülesanded

1. rõhutab, et maailma olukord, muu hulgas ka majanduslik ja poliitiline tasakaal, on viimastel aastatel muutunud, ning kuigi mõnedes arengumaades ja tärkava turumajandusega riikides on majandus märgatavalt kasvanud, valitseb neis endiselt suur ja kasvav ebavõrdsus; arvab, et vaja on ülemaailmset juhtimist hõlmavat uut käsitusviisi, mis keskenduks kindlalt poliitika arengusidususele ja ülemaailmse tähtsusega avalike hüvede pakkumisele;
2. tuletab meelde, et aastatuhande arengueesmärkide eeliseks on selgus, kuid neis ei käsitleta vaesust ja ebavõrdsust põhjustavaid struktuurseid alustegureid; rõhutab, et 2015. aasta järgse ülemaailmse säästva arengu raamistikus tuleks käsitleda vaesuse ja ebavõrdsuse süvapõhjusi ja sellega viia lõpule aastatuhande arengueesmärkide koostamisel pooleli jäänud töö;
3. rõhutab, et aastal 2000 seatud aastatuhande arengueesmärkide täitmisel on keskmise

sissetulekuga maades ja arengumaades palju saavutatud, kuid edu on olnud ebahütlane nii riikide sees kui ka riikidevahelises võrdluses ning seetõttu on vaja neid tulemusi 2015. aasta järgse ülemaailmse säästva arengu raamistiku kujundamiseks õigesti analüüsida ja neist õppust võtta;

4. tuletab meelde, et ehkki aastatuhande arengueesmärgid on inimeste elu põhjalikult muutnud, jäävad sellised kesksed küsimused nagu inimõiguste rikkumine, ebavõrdsus, sealhulgas sooline ebavõrdsus, relvakonfliktid ja terrorism, kliimamuutus, toiduga kindlustamatus, omandi- ja maaga seotud õiguste puudumine, ränne, tervishoiuteenuste ja hariduse piiratud kättesaadavus, demograafilised muutused, ressursipiirangud, elurikkuse kadumine, korruptsioon, maksupettused ja maksustamise vältimine, mittesäästev majanduskasv, töötus ning rahandus- ja majanduskriisid eelseisvatel kümnenditel endiselt ülikeerukateks ja läbipõimunud probleemideks, mistõttu on vaja leida uusi arenguteid, et saavutada kõiki inimesi hõlmav kaasav ja säästev areng;
5. rõhutab, et keskkonnasäästlikkus on ülekaalukalt olulisim küsimus, mille eiramine võib ohustada kõiki inimarengu aspekte; tuletab eelkõige meelde, et keskkonnaseisundi halvenemine takistab tõsiselt äärmise vaesuse ja nälja kaotamise eesmärgi täitmist; tuletab meelde, et näiteks püsiv ebavõrdsus ja võitlus nappide ressursside pärast on konfliktide, nälja, julgeoleku puudumise ja vägivalda peamised käivitajad, mis omakorda on peamised inimarengut ja säästva arengu saavutamiseks tehtavaid jõupingutusi takistavad tegurid;
6. rõhutab, et uus raamistik peaks aitama neile probleemidele tulemuslikult reageerida ning lahendada selliseid tähtsaid küsimusi nagu iga üksikisiku väärikuse austamine, õiglus, võrdsus, hea valitsemistava, demokraatia, õigusriigi põhimõtted, rahu ja julgeolek, kliimamuutus, katastroofiriskide ohjamine ja vastupanuvõime suurendamine, elurikkuse säilitamine, kaasav ja säästev areng, omandiõigused, maaga seotud õigused, tervishoid ja sotsiaalkaitse, haridus, teadus- ja uuendustegevus ning naiste, laste, noorte ja vähemuste õigused;
7. rõhutab, et uus arenguraamistik peab olema loomult universaalne ja kohaldatav kõigis riikides, kaasa arvatud ELi liikmesriigid, seega peab see olema asjakohane ja õiglane nii arenenud kui ka arenguriikide suhtes, võttes ühtlasi arvesse riikide erinevat olukorda, suutlikkust, poliitikat ja prioriteete; rõhutab, et tekkivad uued kohustused ja koormus tuleks võrdselt, kuid õiglaselt jagada kõigi riikide vahel; nõuab, et EL annaks teada, milliseid konkreetseid meetmeid ja kohustusi ta võiks välja pakkuda, et nii liidu piires kui ka rahvusvaheliselt universaalsuse põhimõtet täita;
8. rõhutab, et uue arenguraamistiku teljeks peaks olema kõigil tasanditel kehtiv vastastikune aruandluskohustus ja läbipaistvus, ning peab oluliseks, et raamistiku täitmise eest vastutaksid riikide valitsused ja muud toimijad, kaasa arvatud erasektor;
9. kutsub ELi üles aktiivselt juhtima 2015. aasta järgse ühtse, tervikliku ja integreeritud ülemaailmse arenguraamistiku koostamist ning tervitab üksmeelset seisukohta, et uus ülemaailmne arengukava peab tugevdama rakendusvahendeid ja uuendama ülemaailmset partnerlust säästva arengu nimel;

II. Ülemaailmse partnerluse uuendamise ja ELi tugeva ning ühtse seisukoha vajalikkus

10. nõuab, et EL osaleks aktiivselt uue ülemaailmse partnerluse kujundamisel, mis koondab kõigi jõupingutused, kaasa arvatud tärkava turumajandusega riigid ja kõik sidusrühmad, nende seas erasektor, kodanikuühendused, kohalikud omavalitsused ning riikide parlamendid;
11. nõuab, et EL võtaks eelseisvatel valitsustevahelistel läbirääkimistel kindla, sidusa ja ühtse seisukoha, arvestades käesolevas resolutsioonis rõhutatud seisukohti;
12. kinnitab ÜRO avatud töörühma järeltule; on siiski seisukohal, et töörühma järeltule esitatud raamistikku võiks veel ühtlustada, säilitades tasakaalu vaesuse kaotamise, ebavõrdsuse vastu võitlemise ning säästva arengu kolme mõõtme vahel, toomata seejuures ohvriks ei õigustepõhist lähenemist ega ka ulatuslikumaid ja uuenduslikumaid eesmärke;
13. rõhutab, et uus ülemaailmne raamistik peaks hõlmama asjakohast institutsioonilist struktuuri, pöörates tähelepanu peamistele eesmärkidele, milleks on vaesuse kaotamine, võitlus ebavõrdsuse vastu ja säästva arengu edendamine, kusjuures esitataks selged suunised rakendamise järelevalveks, ning et selle struktuuri kujundamisel võetaks arvesse ka tulevase raamistiku keerukust ja sisemisi seoseid;
14. on veendunud, et poliitikavaldkondade arengusidusus on peamine 2015. aasta järgse raamistiku rakendamise vahend; seetõttu kutsub ELi üles tagama, et poliitikavaldkondade arengusidusus vajalike suuniste, mõjuhindamiste, järelevalve- ja aruandlusmehhanismide abil arenguraamistikus teoks tehtaks;
15. rõhutab, et 2015. aasta järgse ülemaailmse arengukava universaalsus tähendab ELile ja selle liikmesriikidele suuremaid kohustusi; rõhutab, et ülemaailmse raamistiku uued säästva arengu eesmärgid peavad kajastuma nii ELi välis- kui ka sisepoliitikas;

III. Esmatähtsad valdkonnad

16. tuletab meelde, et vaesuse kaotamine peab jääma 2015. aasta järgse ülemaailmse arengukava põhieesmärgiks, millega kõrvuti tuleb käsitleda üksteisega seotud majanduslikku, ökoloogilist ja sotsiaalset kestlikkust ja tugevdada ülemaailmset koostööd;

Vaesuse kaotamine, võitlus ebavõrdsuse vastu ja säästev areng

17. rõhutab, et 2015. aasta järgse arenguraamistiku põhiteema peaks olema vaesuse kaotamine ja võitlus ebavõrdsuse vastu ning säästev areng; rõhutab, et raamistik peab olema inimkeskne ja suunatud õigluse suurendamisele, rakendades õigustepõhist lähenemist, et täita üht uue raamistiku prioriteeti, milleks on ebavõrdsuse vähendamine nii riikide sees kui ka nende vahel;
18. on seisukohal, et ebavõrdsus takistab arengut ja vaesuse vähendamise jõupingutusi; kordab, et vaesuse kaotamine, võrdõiguslikkus ja säästev areng on võimalikud ainult siis, kui võetakse arvesse kõiki kaitsetuid rühmi ja edendatakse võrdset juurdepääsu, ressursside säästvat kasutamist ning head juhtimistava; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles toetama ÜRO avatud töörühma esitatud säästva arengu 10. eesmärgi seadmist uues raamistikus eraldi eesmärgiks;
19. toonitab, et kui raamistikuga tahetakse tõelist muutust saavutada, siis tuleb seada

eesmärgiks kaotada äärmine vaesus, mille all mõistetakse toimetulekut kahe dollariga päevas;

20. toonitab, et tulevane raamistik peaks käsitlema vaesuse ja ebavõrdsuse mitmemõõtmelisust, mis hõlmab lisaks sissetuleku puudumisele inimese väarikust ja kõiki muid aspekte, kaasa arvatud sotsiaalne aspekt; rõhutab, et vaesust ei peaks hindama ainult sissetuleku järgi ja SKP põhjal, vaid ka seoses heaolu näitajatega;
21. soovib toetada riikide ülesehitamist, suurendades üldist ja/või sektoripõhist abi, mille tingimuseks on hea juhtimistava kriteeriumide täitmine;
22. rõhutab, et suurel määral globaliseerunud majanduses on tööjõu läbirääkimispositsioon liberaliseerimise tõttu nõrgenenud, mis omakorda ohustab inimõiguste ülddeklaratsioonis ja inimväärse töö tegevuskavas loetletud õiguste teostamist; seetõttu nõuab tungivalt, et EL oma kaubanduspoliitika strateegia kujundamisel säilitaks ja kaitseks rangeid sotsiaalseid ja keskkonnanahoiu nõudeid ning püüaks mis tahes vormis sotsiaalset ja keskkonnadumpingut;
23. rõhutab olulist seost hea valitsemistava, säästva majandusarengu ja sotsiaalse ebavõrdsuse vähendamise vahel; toonitab võrdsete õiguste ja võimaluste ning sotsiaalse dialoogi tugevdamise tähtsust; nõuab vaesuse määratlemist laiemalt kui vaid SKP kaudu, nii et see hõlmaks ulatuslikumaid progressi ja heaolu näitajaid;
24. juhib tähelepanu tugeva ja stabiilse keskklassi otsustavale majanduslikule ja sotsiaalsele tähtsusele; rõhutab vajadust kaasata keskklass tihedamalt poliitilisse protsessi, edendades nõnda kaasavat majanduskasvu;
25. nõuab ökoloogiliselt säästva arengu edendamist kõigis, nii arenenud kui ka arenguriikides, tehes seda taastuvate loodusvarade säästva kasutamise ja keskkonnakaitse kaudu;
26. rõhutab vajadust edendada säästvat arengut regionaalarengu tasakaalustamise, väiksemate linnade arengu edendamise ja suurlinnade ülemäärase kasvu piiramise abil;

Inimõigustel põhinev käsitlus

27. on rahul asjaoluga, et ÜRO avatud tööühma ettepanek säästva arengu eesmärkide kohta hõlmab ka inimõigustepõhise ja inimkeskse käsituse edendamist; tunneb aga muret selle pärast, et siiani ei ole lähtutud radikaalsemast käsitusest, ning rõhutab sellise käsituse hädavajalikkust vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse ja ebavõrdsuse süvapõhjustega tegelemisel;
28. rõhutab kõigi inimeste kõigi inimõiguste universaalsust, jagamatust ja vastastikust sõltuvust, mis välistab igasuguse diskrimineerimise ning saab alguse inimväärlikusest kui kõigi inimeste põhiõigusest, kusjuures erilist tähelepanu tuleb pöörata naiste ja tütarlaste inimõigustele, mis hõlmab seksuaal- ja reproduktiivtervise ja vastavate õiguste üldkättesaadavust, samuti sisserändajate ja vähemuste, sealhulgas lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste ja HIV nakkusega isikute kaitsele ja nende õiguste tunnustamisele; rõhutab, et uues raamistikus tuleb tunnustada ja edendada puudega isikute õigusi;

29. nõuab, et EL rõhutaks vajadust seada 2015. aasta järgses tegevuskavas esmatähtsaks sobiva õigusraamistiku vastuvõtmine ja rakendamine, samuti vajadust võidelda riikliku ja kohaliku tegevuspoliitika raames korrupsiooni ja karistamatuse vastu, tagada sõltumatute ja erapooletute kohtuasutuste kättesaadavus ning inimõiguste, eriti tõrjutud kogukondade õiguste tulemuslik heastamine ja inimõiguslaste kaitse; rõhutab, et 2015. aasta järgne ülemaailmne arenguraamistik peab tagama hea valitsemistava, demokraatia ja õigusriigi põhimõtted;
30. kutsub ELi kahekordistama jõupingutusi, et tagada eelseisvatel valitsustevahelistel läbirääkimistel inimõigustepõhise käsituse ja arenguõiguse fikseerimine 2015. aasta järgse ülemaailmse arenguraamistiku aluspõhimõtetena ning inimõigustepõhise käsituse alussammaste (universaalsus ja jagamatus, võrdsus ja mittediskrimineerimine, aruandekohuslus ja õigusriigi põhimõtted, osalemine ja kaasamine) hõlmamine 2015. aasta järgse arenguraamistiku koostamisse, rakendamisse ja järelevalvesse; rõhutab, et tähtis on sätestada ÜRO avatud tööühma pakutud 16. säästva arengu eesmärk uues raamistikus eraldi eesmärgina;

Konfliktide ärahoidmine, konfliktijärgne ülesehitustöö, rahu kindlustamine ja püsiva rahu edendamine

31. on seisukohal, et 2015. aasta järgses raamistikus peaks nõuetekohaselt kajastuma uus kokkulepe ebakindlates riikides sekkumise kohta ning Busanis kokkulepitud rahutagamise ja riigiehituse eesmärgid; juhib tähelepanu vajadusele pöörata uues raamistikus erilist tähelepanu ebakindlatele riikidele; tunneb heameelt sellest, et rahumeelsete ühiskondade edendamine on üks ELi prioriteete, mis on kujunemas uue raamistiku oluliseks osaks; samas peab väga tähtsaks osalemist struktuursetes, intensiivsetes ja pikaajalistes partnerlustes, mille esmasiht on julgeolekusektori reform, õigusriigi põhimõtete kehtestamine ja demokraatlike institutsioonide rajamine;
32. rõhutab, et uues raamistikus tuleb käsitleda konfliktide ja ebakindluse süvapõhjuseid; nõuab Euroopa institutsioonidelt konfliktijärgsetes oludes paindlikumate menetluste kehtestamist ja strateegiat, mis lubaks arenguabil aidata võimalikult tulemuslikult täita julgeolekualaseid eesmärgi;
33. mõistab otsustavalt hukka asjaolu, et konfliktipiirkondades valitseb karistamatus ja ei võeta süüdlasi vastutusele, eriti naiste ja tütarlaste vastase seksuaalvägivalla korral; rõhutab vajadust kahekordistada pingutusi relvakonfliktidest tabatud tsiviilisikute kaitseks, parandada psühholoogilise abi kättesaadavust, eelkõige naiste ja laste jaoks, ning tugevdada uues ülemaailmses raamistikus hädaabi, taastus- ja arenguabi vahelisi seoseid;
34. tunnustab naiste suurt panust konfliktide ärahoidmisel ja rahu tagamisel ning nõuab seepärast ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 täitmist, et tagada naiste osalemine konfliktide lahendamisel ja demokraatia ülesehitamisel;

Kliimamuutuse leevendamine, keskkonnakaitse ja katastroofiriskide vähendamine

35. on seisukohal, et kliimamuutuse leevendamine ja sellega kohanemine kui valdkonnaülene probleem on vaja tulemuslikult ning selgel ja radikaalsel moel 2015. aasta järgsesse ülemaailmsesse arenguraamistikku integreerida; toetab laialdasi meetmeid kliimamuutuse tagajärgede leevendamiseks ja järeltulevale põlvkonnale

parema tuleviku tagamiseks, sealhulgas keskkonda kahjustavate subsiidiumite järkjärgulist kaotamist; toonitab vajadust pöörata erilist tähelepanu säästvale energeetikale, millel on kliimamuutuse leevendamisel keskne tähtsus;

36. rõhutab, et eelnimetatud integreerimine ei tohiks põhjustada ametliku arenguabi ümbersuunamist kliimapoliitikasse nii, et selle vahetuks tulemuseks ei ole vaesuse vähenemine;
37. on seisukohal, et paljud vaesed kogukonnad kannatavad juba praegu kliimamuutuse tagajärgede all, olles ise neid kõige vähem põhjustanud; rõhutab pakilist vajadust tegeleda heitkoguste vähendamise ja keskenduda süsinikuvabadele strateegiatele; rõhutab, et areng energiatõhusa ja taastuvenergiale tugineva majanduse suunas võib aidata ka vaesust vähendada; on seisukohal, et EL peaks toetama taastuva, usaldusväärse ja odava energia üldkättesaadavust;
38. tunneb heameelt asjaolust, et kliimamuutuse leevendamine ja loodusvarade säästev kasutamine on avatud tööühma lõppdokumendis selgel ja väljapaistval kohal, hõlmates näiteks merede ja ookeanide kaitset, metsi ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamist;
39. toonitab, kui tähtis on lisada uude raamistikku humanitaarabi, suutlikkuse suurendamise, ennetamise ja altpoolt algatatud kaasamise meetmed, et tulemuslikult vähendada katastroofiriski ja tõsta vastupanuvõimet; rõhutab vajadust tugevdada hädaolukordadele reageerimisel, taastamisel ja katastroofijärgses ülesehitustöös rahvusvahelist abi, kooskõlastamist ja vastavaid vahendeid;
40. tunnustab naiste olulist osa säästvuse saavutamisel ning seepärast nõuab soolise võrdõiguslikkuse aspekti integreerimist keskkonna- ja kliimamuutuse poliitikasse, et saavutada suurem sooline võrdõiguslikkus kliimamuutusega kohanemiseks vajalike vahendite kontrollimisel ja kasutamisel;

Toiduga kindlustatus, toitumine, säästev põllumajandus, võitlus mullaviljakuse vähenemisega, vesi ja kanalisatsioon

41. on rahul asjaoluga, et toidu ja toiduainetega kindlustatusest on uues ülemaailmses arenguraamistikus saanud prioriteetne valdkond, ning tervitab seda, et avatud tööühma lõppdokumendis on omaette eesmärgina sõnastatud näljale lõpu tegemine, toiduga kindlustatuse saavutamine ja parem toitumine ning säästva põllumajanduse edendamine; tunnustab toiduga kindlustatuse küsimuse puhul naissoost põllumajandustootjate erivajadusi, mida tuleb uue raamistiku koostamisel arvesse võtta;
42. rõhutab, et tähtis on käsitleda säästva põllumajanduse ja kalanduse tootlikkuse kasvu seost toiduainete kadude ja raiskamise vähendamisega, looduvarede läbipaistva majandamise ja kliimamuutusega kohanemisega;
43. juhib tähelepanu sellele, et väiketootjate kindlustunne maaomandi küsimustes, mille juures võetakse arvesse traditsioonilisi maakasutusõigusi, ergutab kohalikku majandust ja suurendab toiduga kindlustatust;
44. peab vajalikuks minna toiduga kindlustatuse küsimusest kaugemale ning loeb toitu põhiliseks inimõiguseks, sest see lubaks püstitada selge nn nälja nulltaseme eesmärgi

ja lubaks skandaalse näljaprobleemi 2025. aastaks likvideerida; toonitab, et nälja kaotamisele ning alatoitlusele ja nn varjatud näljale lõpu tegemisele suunatud ettevõtmistes tuleks keskenduda eeskätt lastele ja imetavatele naistele;

45. rõhutab vajadust täita kõigis riikides mullaviljakuse vähenemisega seotud Rio+20 kohustused ja FAO suunised, mis käsitlevad maaomandit ja õigust toidule; toonitab ülemaailmse hea valitsemistava tähtsust maa hõivamise takistamise seisukohalt;
46. rõhutab vajadust tugevdada maaküsimustes head valitsemistava ja kaitsta maad üha kasvava äriühingute poolt hõivamise ohu eest;
47. juhib tähelepanu puhta joogivee ja kanalisatsiooni kättesaadavuse ning integreeritud veemajanduse küsimuste tähtsusele; rõhutab vajadust võtta meetmeid ohtlike kemikaalide kasutamise piiramiseks ja saastamise ärahoidmiseks;

Tervis ja haridus

48. on seisukohal, et tervishoiuvaldkond on ühiskonna sotsiaalse ja majandusarengu jaoks äärmiselt tähtis; seepärast nõuab, et EL edendaks uues ülemaailmses raamistikus võrdset, üleüldist ja jätkusuutlikku tervisekaitset erilise rõhuga taskukohasele laste ja emade tervise kaitsele, mille raames seatakse kaugeleulatuv eesmärk teha lõpp emade, vastsündinute ja laste välditavatele surmajuhtumitele ning AIDSi, tuberkuloosi, malaaria ja teiste nakkushaiguste epideemiatele;
49. peab tervist inimõiguseks; juhib tähelepanu sellele, kui tähtis on parandada hügieeni ja kvaliteetse tervishoiu, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivtervishoiuteenuste kättesaadavust ja nendega hõlmatust; palub ELil püüda eriti hoolikalt vältida sotsiaalselt kõige kaitsetumate elanikerühmade tervishoiusüsteemist kõrvalejätmist ja diskrimineerimist;
50. juhib tähelepanu sellele, et on äärmiselt tähtis jätkata tööd vee, kanalisatsiooni ja hügieeni kättesaadavuse parandamiseks, kuna tegemist on valdkonnaülese probleemiga, mis avaldab mõju teiste 2015. aasta järgse tegevuskava eesmärkide täitmisele, muu hulgas tervishoiu, hariduse ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas;
51. rõhutab, et haridus on jätkusuutlike ühiskondade võtmeküsimus; nõuab tungivalt uues ülemaailmses arenguraamistikus iga tasandi kvaliteetse hariduse kättesaadavuse kajastamist ning hariduse häda- ja kriisiolukordades kättesaadavuse küsimuse käsitlemist; toonitab vajadust tugevdada osalemisvõimelist kodanikkonda kodaniku- ja poliitiliste õiguste täieliku kasutamise ning teadmuspõhiste ja uuenduslike ühiskondade rajamise kaudu;
52. nõuab tungivalt, et komisjon edendaks 2015. aasta järgses raamistikus hariduse ja tervishoiu kättesaadavuse võrdsustamise probleemi esmatähtsust ning täiendaks seda ebasoodsamates oludes olevatele isikutele ja diskrimineerimisohus elanikerühmadele suunatud meetmega;

Naiste keskne tähtsus 2015. aasta järgses ülemaailmses arenguraamistikus

53. on rahul avatud töörühma otsusega lugeda oma lõppdokumendis esmatähtsaks naiste ja tütarlaste õiguste suurendamine ja sooline võrdõiguslikkus, arvestades asjaolu, et naistel on uues ülemaailmses arenguraamistikus keskne koht; nõuab, et EL ja

liikmesriigid toetaksid avatud töörühma üleskutset sõnastada omaette soolise võrdõiguslikkuse eesmärk ning samas tagada sooküsimuste integreerimine kõigisse eesmärkidesse, edendada naiste ja tütarlaste õigustega seotud radikaalsete eesmärkide lisamist raamistikku ning tõhustada nende eesmärkide täitmist;

54. kordab, et uus raamistik peab sisaldama igasuguse naiste ja tütarlaste diskrimineerimise ja nende vastu suunatud vägivalla kaotamist; toonitab igasuguste diskrimineerivate seaduste ja tavade kaotamise tähtsust; nõuab, et EL seaks uues ülemaailmses raamistikus üheks oma tähtsaimaks inimõigustealaseks prioriteediks lõpu tegemise igasugusele vägivallale (koduvägivald, inimkaubitsemine, seksuaalne ahistamine ja ärakasutamine) ja kahjulikele tavadele (nt varased, laste ja sundabielud ja naiste suguelundite moonutamine);
55. on seisukohal, et 2015. aasta järgses ülemaailmses tegevuskavas tuleks edastada selge sõnum naiste osalemisest otsustusprotsessides;
56. rõhutab, et tähtis on tagada naistele ja meestele kõikjal võrdsed tööhõivevõimalused ja võrdne palk võrdväärse töö eest; tunnistab vajadust kaitsta lastega naiste õigust jätkata samaaegselt töötamist;
57. toonitab, kui oluline on parandada tütarlaste juurdepääsu iga tasandi haridusele ja kaotada soolised tõkked hariduse saamisel;
58. rõhutab, et on vaja tagada selliste tervishoiuteenuste nagu pereplaneerimise ning seksuaal- ja reproduktiivtervishoiuteenuste üldkättesaadavus ja vastavad õigused;
59. juhib tähelepanu vajadusele kehtestada tulemuslik erikord sisserändajatest naiste kaitseks ning tunnustab naiste mujale elama asumise ja uude kultuuri sisseelamise õiguse tähtsust;

Kaasav ja säästev majanduskasv, tööhõive ja inimväärsete töökohtade loomine

60. toonitab, et 2015. aasta järgse raamistiku eduks on ülioluline kaasav ja säästev majanduskasv koos inimväärsete töökohtade loomise ja ressursitõhususega, mille sihiks on senisest säästvam tootmis- ja tarbimismudel ning kliimamuutuse leevendamine; on seisukohal, et kvalitatiivsete näitajate kindlaksmääramine on ülioluline selleks, et jälgida, mil määral on arengu edusammud kaasavad ja jätkusuutlikud ning kui võrd tegeletakse enim puudustkannatavate ja haavatavate inimrühmade vajadustega;
61. rõhutab, kui oluline on jälgida, mil määral on majandusarengusse kaasatud enim puudustkannatavad ja haavatavad elanikerühmad ja kui võrd peavad palgad sammu tootlikkuse kasvuga; tuleb meelde, et riik on kohustatud tagama oma kodanikele põhilised sotsiaalteenused ja seeläbi vaesuse kaotamisele kaasa aitama; leiab, et väga tähtis on kehtestada arengumaades riiklikult määratletud sotsiaalkaitse miinimumtase ja reguleerida miinimumpalku;
62. nõuab, et EL edendaks ettevõtlust, kaubandust, investeringuid ja innovatsiooni toetavat keskkonda, mis soodustab ebavõrdsuse vähenemist ja on suunatud sotsiaalse õigluse tugevdamisele;
63. rõhutab, et uues ülemaailmses arenguraamistikus tuleb ette näha laste töö järkjärguline

kaotamine;

64. nõuab uut ülemaailmset raamistikku, millega luuakse võrdsem ja säästvam kaubandussüsteem, mis põhineb dialoogil, läbipaistvusel ja austusel ning millega taotletakse võrdsete võimaluste suurendamist rahvusvahelises kaubanduses; on arvamisel, et õiglane kaubandus on näide edukast partnerlusest, milles osaleb palju sidusrühmi üle kogu maailma ja tarneahela eri järkudest ning millega tagatakse ebasoodsas olukorras olevatele tootjatele, eelkõige naistele, turulepääs, kindlustatakse jätkusuutlik elatis, järgitakse tööõiguse norme, kaotatakse järk-järgult lapstööjõu kasutamine ning soodustatakse keskkonnasäästlikke põllumajandus- ja tootmistavasid;
65. rõhutab vajadust uue ülemaailmse raamistiku järele, mille eesmärk on edendada WTO egiidi all ülemaailmset läbipaistvat, reeglitepõhist, avatud, mittediskrimineerivat ja õiglast mitmepoolset kaubandussüsteemi; kutsub ELi üles ümber mõtestama oma säästva arengu poliitika, sealhulgas õiglase kaubanduse strateegiat;
66. nõuab, et toetataks keskkonnahoidlikke algatusi, näiteks keskkonnahoidlike töökohtade loomist;
67. toonitab uues ülemaailmses arenguraamistikus noorte tööpuuduse probleemi käsitlemise tähtsust;

Erasektor

68. rõhutab, et erasektor võib olla põhiline kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu mootor, võttes arvesse selliseid keskseid arengupõhimõtteid nagu inimõigused, töötajate õigused, ettevõtete vastutus ning läbipaistvusmehhanismid, sotsiaalne dialoog ja keskkonnaalased kohustused; nõuab, et EL toetaks selliste õigussüsteemide väljatöötamist, mis vähendaksid koormavat bürokraatiat, edendaksid head valitsemistava, aitaksid võidelda pistisevõtmise ja korrupsiooni vastu ning soodustaksid töökohtade loomist; rõhutab vajadust suurendada hargmaiste ettevõtete sotsiaalset vastutust õiguslikult siduvate eeskirjade abil; eelnevat arvesse võttes leiab, et erasektor peaks olema säästva ja kaasava majanduskasvu peamine mootor;
69. nõuab õiglasi ja läbipaistvaid kohalikule ja rahvusvahelisele turule pääsemise eeskirju, mis looksid kõigile asjaosalistele võrdsed võimalused;
70. juhib tähelepanu sellele, et ettevõtete sotsiaalne vastutus peaks olema uue raamistiku oluline osa;
71. nõuab ELilt selle tagamist, et kõigi erasektorisse suunatud abivoogude puhul järgitaks abi tulemuslikkuse põhimõtteid ning tagataks see, et arengumaade erasektori tegevus oleks suunatud inimeste vaesusest väljatoomisele;
72. tunneb heameelt nõukogu soovitusest keskenduda rohkem VKEde toetamisele, luues selleks väikeettevõtete omanikke soosiva keskkonna ja parandades koolituse ja rahastamise kättesaadavust;
73. toetab eriti sotsiaalse ettevõtluse algatuse edasiarendamist arengukoostöö valdkonnas; nõuab uute abivahendite loomist, mis paremini toetaksid arenenud ja arengumaade väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete vahelist koostööd;

74. nõuab, et EL loeks 2015. aasta järgses tegevuskavas esmatähtsaks õiglase maksustamise ja sisemaiste vahendite mobiliseerimise, kuna need peaksid etendama tähtsat osa ühiskonna ümberkujundamisel, vaesuse kaotamisel ja ebavõrdsuse vähendamisel;

Kodanikuühiskond

75. tunnistas vajadust lähtuda uues raamistikus kaasavast käsitusest eesmärgiga kaasata iga tasandi osalejaid, ning rõhutab, et kodanikuühiskonna, sealhulgas naiste organisatsioonidel, arvestades naiste keskset osa ülemaailmses arengus, on suur tähtsus arenguvõimaluste loomisel ning universaalsuse, võrdsuse, kaasamise, aruandekohustuse ja läbipaistvuse edendamisel; rõhutab, kuivõrd tähtis on dialoog kohapealsete organisatsioonidega ning inimeste ja kogukondade vahetu osalemise hõlbustamine;
76. rõhutab kodanikuühiskonna organisatsioonide erilist tähtsust õigusriigi põhimõtete, õigluse, inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamisel, eriti riikliku ülesehitustöö algjärgus olevates riikides ning seal, kus riigi ja valitsuse suutlikkus on piiratud;

Kohalikud omavalitsused ja riikide parlamendid

77. toonitab, kui tähtis on kohalike omavalitsuste ja riikide parlamentide kaasamine arengu planeerimisse, plaanide täitmisel ja abirahavoogudesse; rõhutab, et see eeldaks tõeliselt kaasavat protsessi juba väljatöötamise varases järgus ning et seda silmas pidades tuleb tunnustada ja suurendada avaliku sektori detsentraliseeritud abi;

IV. Rahaliste vahendite muretsemine

78. nõuab, et liikmesriigid täidaksid oma kohustuse eraldada ametliku arenguabi jaoks vähemalt 0,7% oma kogurahvatulust ning sealjuures vähemalt 0,2% vähimarenenud ja teistele väga ebakindlas olukorras riikidele; nõuab, et EL lähtuks 2015. aasta järgsel rahastamisel ühtsest ja üksikasjalikust rahvusvahelisest käsitusest; rõhutab vajadust jätkata tihedat koostööd teiste abiandjatega selliste uuenduslike finantsmehhanismide väljatöötamisel nagu finantstehingute maks;
79. rõhutab, et arenguvaldkonnas on tähtis järgida omavastutuse põhimõtet; rõhutab intensiivsema poliitilise dialoogi vajalikkust abiandjate ja partnerriikide vahel;
80. tuletab komisjonile ja liikmesriikidele meelde, et ametlik arenguabi peab jääma vaesuse kaotamisele suunatud Euroopa arengukoostöö poliitika põhialuseks;
81. nõuab, et EL hindaks segarahastamismehhanisme, et tagada nende läbipaistvus ja aruandekohuslus ning selge mõju säästvatele arengule; palub komisjonil avaldada vaesuse vähendamise ühtlustatud strateegiatest lähtuvad suunised;
82. kordab oma üleskutset lugeda arengu rahastamisel esmatähtsaks võitlus korrupsiooni, rahapesu, maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise, ebaseaduslike kapitalivoogude ning kahjulike maksustruktuuride vastu; tuletab meelde, et arvestuste kohaselt on arengumaad viimase kümnendi jooksul kaotanud ebaseaduslike rahavoogude tõttu ligi kuus triljonit USA dollarit, mis on samal ajavahemikul antud ametlikust arenguabist palju suurem summa, ning rõhutab seepärast läbipaistvuse ja

ülemaailmse hea valitsemistava tugevdamise tähtsust;

83. nõuab, et EL hõlbustaks seal, kus see on võimalik, avaliku ja erasektori partnerlust ning loeks prioriteediks erasektori kogemuste, asjatundlikkuse ja juhtimissüsteemide ärakasutamist koostöös avaliku sektori vahenditega;
84. nõuab, et EL toetaks jätkuvalt arengumaade püüdlusi mobiliseerida rohkem oma avaliku ja erasektori vahendeid ning aitaks neil luua õiglased, jätkusuutlikud ja võrdsuse põhimõtet järgivad maksusüsteemid, mis aitaksid vähendada vaesust ja abist sõltumist;

V. Näitajad ja aruandekohustus

85. rõhutab, et kättesaadavad ja usaldusväärsed esmased andmed on väga vajalikud nii uue raamistiku jaoks sobivate meetmete kavandamisel kui ka riikide ja rahvusvahelise kogukonna aruandekohustuse seisukohalt;
86. toonitab tugevate aruandlusmehhanismide vajalikkust, et jälgida, kas nii arenenud kui ka arengumaad täidavad oma kohustusi ja lahendavad tulemuslikult 2015. aasta järgses raamistikus käsitletud vaesuse ja jätkusuutlikkuse probleeme; rõhutab, et raamistik peab lähtuma tõsiasjadest ning sisaldama kõigil tasanditel rahalisi eesmärke ja usaldusväärsed järelevalve- ja aruandlusmehhanisme; tuletab meelde, et järelevalvemehhanismid peaksid sisaldama avatud ja läbipaistvat läbivaatamisprotsessi;

o
o o

87. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ÜRO peasekretärile ning säästva arengu eesmärke käsitleva avatud tööühma juhile.